

KÖZÖS TÉTELEK

- 1. Mutassa be az Európai Unió intézményrendszerét!**
  - a. Intézmények összetétele, feladatai, hatáskörei, működése.
  - b. Jellemezze a magyar jelenlétet az EU egyes intézményeiben.
  - c. Mutassa be a Nizzai és a Lisszaboni Szerződés okozta változásokat.
- 2. Mutassa be az egységes piacot és a négy alapszabadságot!**
  - a. Jellemezze az áruk és szolgáltatások szabad mozgását.
  - b. Ismertesse a személyek és a tőke szabad mozgását.
- 3. Mutassa be az EU Gazdasági és Monetáris Unióját!**
  - a. Mutassa be az Európai Monetáris Rendszer és a Maastrichti Szerződés következményeit.
  - b. Ismertesse a közös pénz bevezetésének feltételrendszerét, használatának gazdasági hatásait.
  - c. Röviden jellemezze az eurózóna jelenlegi helyzetét és hazánk felkészültségét a tagságra.
- 4. Mutassa be a külkereskedelmi szerződéseket és azok realizálását!**
  - a. Jellemezze az adásvételi szerződés általános szállítási feltételeit.
  - b. Ismertesse a szerződések jogi kérdéseit.
  - c. Ismertesse a külkereskedelmi ügylet realizálását.
- 5. Mutassa be az Amerikai Egyesült Államok világgazdasági pozícióit a következő jellemzők alapján:**
  - a. Gazdasági teljesítmény, demográfiai jellemzők.
  - b. Külkapcsolatok alakulása.
  - c. Az állam szerepe, technológiai szektor szerepe.
- 6. Mutassa be Japán világgazdasági pozícióit a következő jellemzők alapján:**
  - a. Gazdasági teljesítmény, demográfiai jellemzők.
  - b. Külkapcsolatok alakulása.
  - c. Az állam szerepe, a „japán csoda” elemei.
- 7. Mutassa be az Európai Unió világgazdasági pozícióit a következő jellemzők alapján:**
  - a. Gazdasági teljesítmény, demográfiai jellemzők.
  - b. Külkapcsolatok alakulása.
  - c. Lisszaboni folyamat.
- 8. Mutassa be a nemzetközi kapcsolatok elméleti háttérét, a nemzetközi rendszerek modelljeit!**
  - a. Nemzetközi rendszerek modelljei, elemzésük.
  - b. Mutassa be a világgazdaság fejlődéstörténetét, a vonatkozó elméleti irányzatokat.
  - c. Mutassa be a világgazdaság jellemzőit az ezredforduló idején, a kialakult egyenlőtlenségeket és interdependenciákat.
- 9. Mutassa be a globalizáció folyamatát, hatását a világgazdaság fejlődésére!**
  - a. Foglalja össze a globalizáció értelmezésének elméleteit, a folyamat jellemzőit.
  - b. Jellemezze a transznacionális vállalatok kialakulásának folyamatát.
  - c. Mutassa be a nagyvárosok, global city-k szerepét a világgazdaságban.
- 10. Mutassa be a világkereskedelem alakulását a II. világháború végétől napjainkig!**
  - a. Ismertesse a volumen és áruszerkezet változásai szerint.
  - b. Nevezze meg a főbb exportőröket és importőröket.
- 11. Jellemezze a kínai gazdasági fejlődését az elmúlt évtizedekben!**
  - a. Mutassa be az okokat és hatásokat.
  - b. Mutassa be a jövőbeli korlátokat, veszélyeket.
- 12. Jellemezze és indokolja a BRIC-országok növekvő világgazdasági jelentőségét, különös tekintettel Brazíliára!**
  - a. Mutassa be az elmaradottság elméleti háttérét!
  - b. Hasonlítsa össze a BRIC-országokat főbb társadalmi-gazdasági adataik alapján!
  - c. Ismertesse a dél-amerikai kontinens gazdaságtörténetének főbb szakaszait, térjen ki a fejlődés latin-amerikai sajátosságaira! Mutassa be Brazília gazdaságának főbb jellemzőit, gazdaság- és külpolitikájának alakulását 1990-től kezdődően!

13. Mutassa be a külpolitika céljait, cselekedeteit!

- a. Ismertesse a hatalom gyakorlásának módjait.
- b. Ismertesse a külpolitikai döntéshozatalt.
- c. Mutassa be a külpolitika gazdasági eszközeit.

14. Mutassa be Magyarország világgazdasági pozícióit a következő szempontok alapján:

- a. Gazdasági teljesítmény, demográfiai jellemzők.
- b. Külkapcsolatok alakulása, külkapcsolati stratégia, stratégiai főirányok.
- c. Az állam szerepe a gazdasági-társadalmi folyamatokban.

15. Mutassa be a következő országok külgazdasági politikáját, és annak változásait:

- a. Oroszország.
- b. Kína.
- c. Európai Unió.

16. Mutassa be a nemzetközi szervezetek fejlődését a XX. században!

- a. Jellemezze a nemzetközi szervezetek alapítását kiváltó legfőbb okokat és indítékokat.
- b. Kategorizálja a nemzetközi szervezeteket.

17. Mutassa be az ENSZ működését a Millenniumi Fejlesztési Célokon keresztül az alábbi szempontok alapján:

- a. Az ENSZ alapelvei, céljai.
- b. A Millenniumi Fejlesztési Célok.
- c. Az ENSZ főbb szervei és szakosított intézményei.

18. Mutassa be a GATT és a WTO működését és hatását a világkereskedelem alakulására!

- a. Jellemezze a GATT alapelveit és céljait.
- b. Ismertesse röviden a GATT fordulókat.
- c. Ismertesse a WTO legutóbbi fordulójának tanulságait.

19. Mutassa be a WB és az IMF működését és szerepét a pénzügyi egyensúlytalanságok kezelésében!

- a. Ismertesse a WB és az IMF legfőbb céljai, azok különbségeit.
- b. Jellemezze a szervezeti felépítésüket, finanszírozási módozataikat.
- c. Nevezzen meg néhányat az ún. HIPC-k kategóriából! Mit jelent az ha egy ország „hitelspirálba” kerül?

20. Mutassa be a kereskedelempolitika fő elméleti irányzatait és eszközrendszerét!

- a. Ismertesse a nemzetközi kereskedelem tiszta és alternatív elméleteit!
- b. Mutassa be a kereskedelempolitika eszközrendszerét (vám, szubvenció, közvetett exportösztönzés, nem tarifális korlátozások, árfolyampolitikai eszközök)!

21. Mutassa be a nemzetközi pénzügyek alapvető fogalmait!

- a. Ismertesse a nemzeti elszámolások eszközeit!
- b. Ismertesse a konvertibilitás fokozatait, az árfolyamok szerepét és hatásait, a vásárlóerőparitás fogalmát!
- c. Ismertesse a fizetési mérleg funkcióját, felépítését!

EURÓPAI REGIONÁLIS GAZDASÁGI KAPCSOLATOK SZAKIRÁNY

- 1. Mutassa be a regionális tudomány tartalmát, céljait, vizsgálati dimenzióit!**
  - a. Ismertesse a regionális tudomány kutatási témaköreit.
  - b. Ismertesse a régió fogalmát és típusait.
  - c. Mutassa be a régióformáló folyamatokat.
- 2. Jellemezze a globalizációs folyamatok és térszerveződés kapcsolatát!**
  - a. Mit ért a „térbeliség” szerepének felértékelődése alatt (Krugman és Porter alapján)?
  - b. Ismertesse a globális gazdaságot meghatározó jelentősebb folyamatokat!
  - c. Melyek a globális-lokális paradoxon főbb jellemzői?
- 3. Mutassa be a telephelyelméleteket az alábbi szempontok alapján:**
  - a. Ismertesse a telephelyelméletek fejlődésének főbb szakaszait!
  - b. Ismertesse Thünen mezőgazdasági telephelyelméletének összefüggéseit!
  - c. Mutassa be Weber telephelyelméletét!
- 4. Mutassa be a regionális mikroökonómia alapkérdéseit!**
  - a. Melyek a termelési folyamat fő kérdései?
  - b. Melyek a telepítési döntések főbb szempontjai?
  - c. Ismertesse Storper „szentháromság” modelljét!
- 5. Ismertesse a gazdaság növekedés elméleteit!**
  - a. Ismertesse a korai növekedési elméleteinek főbb megállapításait!
  - b. Ismertesse a klasszikus növekedési elméleteinek főbb megállapításait!
  - c. Ismertesse a Keynesi növekedési elméleteinek főbb megállapításait!
- 6. Értelmezze a területi fejlődés- és a területpolitika fogalmát és mutassa be fő jellemzőiket az alábbiak szerint:**
  - a. A területi fejlődés és tényezői.
  - b. Az államok területi fejlődésére vonatkozó elméletek.
  - c. A régiók fejlettségének, versenyképességének mérésére szolgáló mérőszámok.
  - d. A területpolitika értelmezése, annak szükségessége és fő pillérei.
- 7. Mi jellemzi a regionális stratégiaalkotást az Európai Unióban?**
  - a. A regionális tervezés folyamata az EU regionális politikájában.
  - b. Európai szintű területi stratégiák.
  - c. Transznacionális területi együttműködések. Egy együttműködés területi stratégiájának részletes bemutatása.
  - d. Az EU országok regionális stratégiáit alakító tényezők (adott ország példáján).
- 8. Foglalja össze a regionális tervezés elméleti és jogi alapjait!**
  - a. Jellemezze a területfejlesztési stratégiai tervezés alapkérdéseit és szereplőit.
  - b. Ismertesse a regionális tervezés folyamatát.
  - c. Ismertesse az elvárásokat és előírásokat a regionális fejlesztési tervek kidolgozására és társadalmi egyeztetésére vonatkozóan.
- 9. Hogyan készül a regionális stratégiák helyzetelemző része?**
  - a. A regionális stratégia helyzetelemzésének vizsgálati területei és módszerei.
  - b. A regionális stratégia helyzetelemző részének kidolgozásához használható információk és azok beszerzési forrásai.
  - c. Ismertesse egy térség pozicionálásához használható módszereket.
- 10. Ismertesse Magyarország területfejlesztési stratégiájának alakulását és napjainkra jellemző céljait!**
  - a. Jellemezze a magyar regionális tervezés korszakait, az egyes korszakokra jellemző területi folyamatokat és területpolitikai célkitűzéseket.
  - b. Mutassa be az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót, valamint az országos területi politikát meghatározó fejlesztési dokumentumokat.
  - c. Ismertesse a területfejlesztés intézményrendszerének felépítését Magyarországon.

NEMZETKÖZI VÁLLALKOZÁSOK SZAKIRÁNY

1. **Mutassa be a nemzetközi tőkemozgásokat!**
  - a. Jellemezze a nemzetközi tőkemozgás okait és típusait.
  - b. Jellemezze a nemzetközi tőkemozgások célszágainak változásait a XX-XXI. században.
2. **Jellemezze a külföldi tőkebefektetéseket Magyarországon!**
  - a. Milyen hatása lehet a külföldi tőke vonzásának adott ország gazdasági fejlődésére?
  - b. Melyek a legjelentősebb donor és fogadó országok, illetve ágazatok?
3. **Mutassa be a nemzetközi eladósodottság jellemzőit!**
  - a. Az eladósodottság kialakulásának okai.
  - b. Az eladósodottság kezelésének módszerei.
  - c. Országkockázati besorolások, minősítések módszertana.
4. **Mutassa be a szállítványozásban alkalmazott kereskedelmi szerződéseket és a felelősség alakulását!**
  - a. Jellemezze a szállítványozói szerződést, valamint a szállítványozó és megbízó felelősségét!
  - b. Jellemezze a fuvarozási szerződést, valamint a fuvarozó és fuvaroztató felelősségét!
5. **Mutassa be a közúti és vasúti közlekedést, szállítványozást!**
  - a. Ismertesse a közúti közlekedés fejlődését, a CMR fuvarlevél tartalmát, valamint a közúti áruszállítás során alkalmazott fuvardíj számítását!
  - b. Ismertesse vasúti pályát és tartozékait, a CIM fuvarlevél tartalmát és a vasúti fuvardíj számítását!
6. **Mutassa be a vízi és légi közlekedést, szállítványozást!**
  - a. Jellemezze a vízi szállítás előnyeit, hátrányait; a folyami és tengeri szállítást!
  - b. Jellemezze a légi teherszállítást és az élő állatok szállítására vonatkozó szabályokat!
7. **Mutassa be a kombinált fuvarozást, valamint a veszélyes áruk szállítását!**
  - a. Ismertesse a konténeres szállítási rendszereket!
  - b. Ismertesse a huckpack szállítási rendszereket!
  - c. Jellemezze a veszélyes árukat és azok szállításra vonatkozó szabályait!
8. **Mutassa be az incoterms klauzuláit!**
  - a. Egy- és kétpontos klauzulák.
  - b. Induló és érkező klauzulák
9. **Jellemezze Németország gazdaságföldrajzát!**
  - a. Mutassa be Németország erőforrásait, mezőgazdaságát!
  - b. Mutassa be Németország iparát, szolgáltatási szektorát és kiemelt régióit!
10. **Jellemezze az Egyesült Királyság gazdaságföldrajzát!**
  - a. Mutassa be az Egyesült Királyság erőforrásait, mezőgazdaságát!
  - b. Mutassa be az Egyesült Királyság iparát, szolgáltatási szektorát és kiemelt régióit!
11. **Jellemezze a Benelux államok gazdaságföldrajzát!**
  - a. Mutassa be a Benelux államok erőforrásait, mezőgazdaságát!
  - b. Mutassa be a Benelux államok iparát, szolgáltatási szektorát és kiemelt régióit!
12. **Mutassa be a valutáris rendszerek fejlődéstörténetének következő lépéseit:**
  - a. Aranystandard rendszer,
  - b. Protekcionizmus (két világháború közötti időszak)
  - c. Liberalizmus (1945-1970 közötti időszak)
13. **Ismertesse a nemzetközi pénzügyi piacok alábbi szegmenseit:**
  - a. Adósságpapír piacok
  - b. Részvénytőke piacok
  - c. Nemzetközi devizapiacok
14. **Mutassa be a pénzügypolitika szempontjából az alábbi politikákat:**
  - a. Pénzügypolitika feladata és a fő kormányzati célok
  - b. Monetáris politika ismérvei és feladata
  - c. Devizapolitika 6 alegysége